

CSCAE

**Dia Mundial de
l'Arquitectura
«Projectem el futur
ara»**

Declaració del CSCAE

Com cada any, el primer dilluns d'octubre, els arquitectes i les arquitectes celebrem el Dia Mundial de l'Arquitectura. En aquesta ocasió, volem reivindicar el paper determinant de la nostra disciplina i dels nostres i les nostres professionals en la projecció, des del present en què vivim, d'un futur digne per al conjunt de la població; un futur en què gaudir d'un entorn construït amb alta qualitat arquitectònica sigui un dret real i efectiu de la ciutadania, independentment del lloc on s'hagi nascut.

D'una manera o d'una altra, els grans reptes globals a què fem front com a societat — des del canvi climàtic fins al dèficit d'habitatges dignes i assequibles, l'envelliment progressiu de la població o l'augment de les desigualtats socials, amb exemples com l'increment de la pobresa energètica— tenen un impacte local innegable als nostres pobles i ciutats, als territoris que no estan adaptats per fer-ho.

Tenim dades suficients que ho demostren:

- Gairebé el 60 % dels edificis existents¹ necessiten una rehabilitació energètica, a més d'altres millores urgents en matèria d'accessibilitat, conservació i funcionalitat.
- El 25 % de la població viu en aglomeracions urbanes de més d'un milió d'habitants i el 17 % es concentra a Madrid (amb prop de 7 milions d'habitants), Barcelona (més de 3 milions d'habitants a l'àrea metropolitana), València o Sevilla (per sobre del milió i mig d'habitants)², amb les conseqüències que això té en altres fenòmens, com el de l'«Espanya buidada».
- El parc d'habitatge de lloguer social és de només 290.000 unitats (un 1,6 % del total de les llars). Per assolir la mitjana dels països de la UE, caldria un pla a 10 anys que incrementés en més d'un 150 % la producció anual mitjana d'habitatges dels darrers anys³.

Com en tots els problemes complexos, es necessiten grans consensos i una acció col·lectiva a curt, mitjà i llarg termini per donar resposta a aquests reptes. No podem ignorar aquest problema i, per descomptat, nosaltres, les i els arquitectes d'aquest país, no ho farem.

¹ Dades recollides de l'*Estratègia a llarg termini per a la rehabilitació energètica al sector de l'edificació a Espanya (ERESEE) 2020-2030*.

² Dades extretes de l'informe *Ciudad y territorio en regeneración*, publicat per l'Observatori 2030 del CSCAE (2024).

³ *Informe anual 2023 sobre el mercat de l'habitatge*. Banc d'Espanya.

La nostra professió té una missió: la transformació del parc edificat, la planificació d'entorns resilents al canvi climàtic, la regeneració de teixits urbans que ja han quedat obsolets i la projecció d'habitatge nou amb els paràmetres de rigor i qualitat que exigeix un món canviant, on la responsabilitat ens obliga a pensar en les pròximes generacions, mereixedores de l'oportunitat de tenir un futur just.

Tenim el compromís de donar forma a entorns urbans més amables, humans i «respectuosos amb el medi ambient, que redueixin la dependència dels recursos externs»; investiguem i innovem per «aportar noves perspectives essencials per al desenvolupament sostenible» i planifiquem incorporant els principis de l'economia circular al sector de l'edificació. En fer-ho, som conscients de la funció social i de l'interès general de la nostra disciplina, que, gràcies a l'enorme poder transformador que té, suposa un instrument decisiu per millorar el benestar, la salut i la seguretat de les persones, així com per contribuir i afavorir la cohesió i l'equitat social, per garantir la protecció del medi ambient i mitigar els efectes de l'escalfament global, per reactivar zones en declivi demogràfic, tancant bretxes territorials, i per promoure un desenvolupament econòmic sostenible.

Tot això és determinant si no volem ciutats que evolucionin a dues o tres velocitats; si no volem deixar ningú enrere.

Però insistim: el repte és col·lectiu. Requereix també el compromís de les administracions públiques en tots els àmbits, la implicació de tots els agents del sector i la participació activa de la ciutadania en una aposta decidida per la qualitat de l'entorn construït com a *conditio sine qua non* d'un benestar durador. I això, necessàriament, també suposa promoure polítiques exemplaritzants, amb concursos d'arquitectura — públics i privats— que prioritzin la qualitat, i donar oportunitats a les noves generacions d'arquitectes, perquè no pot consolidar-se un futur digne per a tothom si els i les professionals que s'encarreguen de fer-ho no poden exercir en condicions dignes.

Perquè, com recull la Declaració de Davos, «totes les persones tenen dret a experimentar, compartir i pertànyer a l'entorn cultural», en el Dia Mundial de l'Arquitectura, **projectem el futur ara.**